

DE POSTRIJDER

Men schrijft in te Tongeren bij M. COLLEE, uitgever en eigenaar van dit blad.
De Postrijder verschijnt 's dienstags, 's donderdags en zaterdags.
Alle toezingingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, **grote Markt n° 32-33,** te Tongeren.

TONGEREN, DEN 22 OCTOBER.

Vlamingen en Walen.

In den Annuaire voor 1854 vinden wij dat er tusschen de militairen, in 1852 ingeteld, 558 Vlamingen waren, die redelijc *goed* konden lezen en maar 342 Walen; 251 Vlamingen en 222 Walen konden *goed* lezen.

827 Vlamingen en slechts 523 Walen konden *goed* lezen en schrijven; 440 Vlamingen en 294 Walen konden *zeer goed* lezen en schrijven; 956 Vlamingen en maar 917 Walen konden de vier hoofdregels der rekenkunst.

Een vraagstuk.

Wij lezen in den *Patriote* het volgende vraagstuk:

« De 55 normalscholen van het land leveren jaarlijks 1500 onderwijzers en onderwijzeressen. Aan 200 derzelven kan men plaatsen geven. Die eifers zijn officieel. Wat zal men met de anderen doen? »

L'indicateur des chemins de fer, pour la période du 15 OCTOBRE au 15 NOVEMBRE est en vente chez M. COLLEE libraire, Grand'Place, 57-59, à Tongres.

De doctor MOORE van Dusseldorf zal te Luik zijn in het *Hôtel de l'Europe* den 20 NOVEMBER aanstaande.

Op den markt van Tongeren van heden donderdag waren te koop gesteld 185 koeien, 50 kalveren, 67 schapen, 240 vette varkens en 204 magere varkens.

BINNENLAND.

De hogeschool van Luik telt dit jaar 1495 studenten, — 14 studenten van het vrouwelijk geslacht hebben zich voor het examen aangeboden en 10 zijn er aantrekbaar.

— De heer A. D..., zoon van eenen landbouwer van Faines, reed niet eenen wagen bestrapen naar Borchworm, maar als hij daar aankwam bemerkten men dat hij anders niet deed dan met teekens spreken omdanks al het geweld dat hij deed om iets te kunnen zeggen. Men bestigde dat hij eenen wond in den nek had. De gendarmen werden geroepen aan wie de heer A. D... gedurend de stoommolen van Borchworm santoondreigde te strommen, maar zij begrepen hem niet.

De jongeling werd naar de vaderlijke woning terug geleid. De droefheid der ouders was onbeschrijfelijk. Aanstands gaven zij huene vermoedens te kennen, en onmiddellijk werd de stoker van den stoommolen aangehouden. Het is zekere D. R..., die reeds dikwijls bedreigingen genoot had tegen dat slachtoffer, wegens minnentwisten. Als de gekwetste M. A. D..., den stoker met de gendarmen zag opkomen gaf hij aanstandts te kennen dat hij het was. De wonde komt voort van eenen steen met eenen slinger geworpen. De doktors vreesden dat de ongelukkige zal bezwijken eer hij de spraak weer bekondt.

— In al de garnizoenssteden van het land hebben de recruten der klas van milicie van 1855 verleden zaterdag een examen afgelegd om den grand humeur geleerdend vast te stellen. Als zij in verlof zullen gevonden worden, zullen zij een nieuw examen afleggen en de uitslagen der twee examens zullen vergeleken worden om vast te stellen wat zij onder verstandelijke opzicht zullen gewonnen hebben.

De antwoorden van het examen van zaterdag zijn aan den minister van oorlog gezonden die ze aan het oordeel van eenen jury zal onderwerpen.

— Ziehier een wetenswaardig officieele statistiek: Het getal algemeene kiezers in België is 125,419. Onder de algemeene kiezers tellen men 25,000 handbouwers, 15,000 reanten, 9,500 koophandelaars, 9,000 herbergiers, 8,700 winkeliers, 5,500 ondernemers, 5,500 bakkers, enz.

Er zijn 595,882 gemeentekiezers of 69,65 per 1000 inwoners. Het koninkryk telt 2584 gemeenten.

De belgische schuld was in 1850 van 626 1/2 miljoen en nu van 1767 miljoen.

Jaarlijks worden er 15,045 jachtverloven ver-

geund.

Er zijn 236 koolmijnen, die 144,554 hectaren grond beslaan en die jaarlijks het cijfer van 18,177,751 tonnen kolen geven, eenne waarde van 184,777,559 fr. hebende. Die mijnen geven aan 106,226 werklieden arbeid.

Belgie verbruikt jaarlijks 20,000 hectoliters wijn.

— Er bestaan, volgens eenonderzoek, nog 1117 oud-soldaten der eerste republiek en het eerste keizerrijk in Frankryk. Die tege ondjes trekken elk een pensioen van 250 fr. 's jaars.

— Een soldaat van het garnizoen van Bergen, met name De Cock, gehecht aan het voedermagazijn, heeft een pak action van eenne waarde van 5000 fr. gevonden. Hij heeft ze dadelijk aan zijnen luitenant ter hand gesteld, die er in gelukt is den persoon te ontdekken, weke ze verloren had. De eerlijke soldaat is loflijk op het dagord gebracht.

DER PROVINCIE LIMBURG

— De luchtheld van den heer Eugène Godard is zondag om 4 1/2 uur in het park Leopold te Brussel opgestegen, met drie reizigers in. Hij is om 5 1/4 uur te Duisburg gevallen in een klavervlucht. Het weer was zeer slecht. De luchtheld is maar 400 meters hoog gegaan. De reizigers waren om 9 uur te Brussel terug.

— Rond nieuwjaar zal te Brussel een weekblad verschijnen, dat in de Franse taal, de rechten der Vlamingen zal verdedigen.

— De Luitenant-generaal Brialmont is heden in verlof van zes weken naar Buckenstret vertrokken.

— *Het nieuwe Postkantoor van Brussel.* — Het gebouw vlak tegenover den koninklijken schouwburg gelegen, strekt zich uit van den Wolvengrachtstraat tot de Schillicknapstraat, eenne lengte van honderd-en-tien meters. Deze lijn wordt ter voorkoming van centraalheid gebruiken door een drietal voorsprongen in het midden en versterkte hoekbowen. De bedaking is in drie ingedield. Het middelste dak werd iets hoger ontworpen.

De stijl is in hoofdzaak klassiek, doch zweemt min of meer naar het Lodewijk XVI. Het hoofdstel van het midden paviljoen rust op Korinthische kolommen en wordt versierd met een tweestallige zonnebeelde groepen, post en telegraphic voorziening.

Het gebouw onderscheidt zich, onzes inziens gunstig van het parlysche postkantoor, dat nietzalig als een pakhus. Ook wat de inrichting betrifft, kan het de vergelijkings glanstijl doortaan. Terwijl hij voorbeeld het voor het publiek bestende deel te Parys zicht op de eerste verdieping bevindt dat hier gelijckstrants. De fraude had is twintig meter in het vierkant.

Achter de bureelen moet men de grote plaats voor de postwagens met drie uitgangen. Behalve de bureelen is er nog een grote zaal, 15 op 15 meters voor de postboden van den nachtdienst en een kleine voor de militaire boden en eindelijk de rensacatische zaal voor de briefverdragers. Voor de telegrafie zal het publiek toegang hebben op het plein bij het Musée Gastan.

Boven is eindelijk alles wat het bestuur betrifft, en waar het publiek niet nodig heeft in te komen.

De kelders zijn bestemd voor de inrichting ter verwarming der Incubatoren en de elektrische toestellen.

Kortom, voor zoover men de zaak thans kan beoordelen, mag het nieuw postkantoor in elk opzicht welgeslaagd heeten.

— Verleden zondag heeft de heer Edm. Picard advocaat bij het verkeershof te Brussel, slagen op de straat toegebrachte aan den heer Keyenberg die in *la Jeune Belgique* den heer Picard een « imbécile » genoemd heeft. De vechters zijn naar het politiebureau gebracht. Een tweegeslacht is op handen.

— Mad. L..., wonende in de Vanderkelenstraat, te Brussel, had haar 8jarig zontje met een boodschap gestuurd. Het kind hanger dan het behoorde wegblevende, werd zij verontrust en ging het opzoeken; maar het was nergens te vinden en niemand had het gezien. Mad. L... was schier zot van angst. Haar gebroen hielten gauw het gehumte alto-ken, maar alles was vruchteloos. Eensklaps loopt Mad. L... naar den regent-pensionaat, denkende hij dat er toch zeker niet ingevallen zijn. Een snelle oogstal slaat gebuigd er in en valt in onzicht in de armen einer heer vrouw. Zij had het lijk van haar kind zien bovenzwemmen. Men hadde onmiddellijk het kind er uit, maar het was reeds dood.

— Een onbekende biedt zich bij den horlogemaker Koltoff te Brussel aan, en vraagt om enige zakruimten te zien. Na ze allen goed bezien te hebben, vertrekt hij, zeggende zijne lens niet te kunnen doen. De horlogemaker hemerkt eenige ongenoeden later dat hij nochtans een horloge van 150 fr. gekozen en weggevoerd had.

— Een dagblad der hoofdstad kondigde onlangs aan dat twee Engelschen, tegen goede waarborg, een som van 1000 fr. ter leen vroegen. Een wijselagent stelde zich met hen in betrekking en stondt er in toe, hun de vereiste som te bezorgen. Hun bord bestond in een wandalstok met briljanten bezet, die maar zijk beweerd aan den koning Siam verkocht was, maar wie hij binnen kort moet opgezonden worden. De wisselaar die later begon te twijfelen over de waardeerdeerde hem door een juweel schatten. Deze gal hem slechts een waarde van 2000 fr. De politie heeft een onderzoek ingesteld.

— *Bief die zich zelver vangt.* — Gablos, eenoud-voordeelde was in een nieuw gebouwen huis den Philip Champagnestraat te Brussel gedrongen om er te stelen. Hij was door de ijzeren barelen der keldervenster gekropen. Als hij nu een paksje gemaakt had van alles wat hem aantast, wilde hij aldaar weer uit. Hij stak het hoofd nog eens door de barelen, maar ditmaak kon hij er niet het lijf niet verder door en kon hij het niet weer uit krijgen. Het is in dezen toestand, dat de politie, door voorbijgangers verrichtigd, hem vond. Men was verpligt van der barelen door te zagen om den gevangene te verlossen en te kunnen ontfleiden.

— *Bief die zich zelver vangt.* — Gablos, eenoud-soldaat der eerste republiek en het eerste keizerrijk in Frankryk. Die tege ondjes trekken elk een pensioen van 250 fr. 's jaars.

— Een soldaat van het garnizoen van Bergen, met name De Cock, gehecht aan het voedermagazijn, heeft een pak action van eenne waarde van 5000 fr. gevonden. Hij heeft ze dadelijk aan zijnen luitenant ter hand gesteld, die er in gelukt is den persoon te ontdekken, weke ze verloren had. De eerlijke soldaat is loflijk op het dagord gebracht.

— Men schrijft uit Antwerpen :

Zaterdag tegen het uur van het sluiten der tentoonstelling, heeft men in de Italiaansche afdeling een braan leidt stekken op eenen zak solder vielen liggen. Een politie-inspecteur heeft het bestigd en een onder-officier der pompiers heeft het stuk van den zak dat gedeeltelijk verbrand was uitgesneden en meegenomen. De schurk die deze misdaad poging tot brandstichting pleegde is, voor zoover wij weten, nog niet ontdekt, doch het is te hopen dat men hem vrievide. Er kan hier geen kwetsing van vergaan of ongeval, daar het zeer streng verboden is in de tentoonstelling te rooken.

— Graaf de Merode-Westkerk, senator van het arrondissement Turnhout, is opnieuw erg ziek.

— Vijf-en-twintig werklieden van den bassin van Charleroi, zijn gisteren naar Egypte vertrokken.

— Wij vinden in den *Vlaamschen* andermaal de toepassing der liberale spreek : *Nous respectons la religion de nos pères.*

Men spreekt te Vilvoorde niet dan van het schandaal dat enige personen gegeven hebben, met de godsdienstige ordeningen van den jubileekerk vierend hadden, zoodat opportunisten en radikalen arm aan arm naar de stembus getrokken zijn. Nu zal echter de verdeeling tussen opportunisten en radikalen moeten gedaan worden en dan zal men nog duidelijker zijn, wat grooten zedelijken zegepral de konservatieve behaald hebben.

— *DE REPUBLIEKAANSCH MEERDERHEID.*

De republikeanen beginnen reeds elkaer te tellen. De *Tempo* heeft berekend, dat van de 382 gekozen republikeanen, 105 gestaan hebben op radikale lijsten. Wij mogen dus de verdeeling doen en de samenstelling der Kamer als volgt bepalen :

202 konservativen.

582 republikeanen.

Het is dien uitslag, dien wij moeten in het oog houden. De republikeanische Franse en Belgische bladen roepen triomf, omdat er bij de ballotterij van zondag slechts 26 konservatieve gekozen zijn tegen 552 republikeanen. Die cijfers betekenen niets, de konservatieve hebben hunnen grooten zegepral behaald op 4 oktober en daer enige zetels bezorgd.

OPPORTUNISTEN EN RADIKALEN.

Zij hebben er nog 26 genomen en die uitslag, al is hij op zichzelf genomen, niet schitterend, mag toch nog geroemd worden. Men weet dat bijna overal de republikeanen hunne krachten vereind hadden, zoodat opportunisten en radikalen arm aan arm naar de stembus getrokken zijn. Nu zal echter de verdeeling tussen opportunisten en radikalen moeten gedaan worden en dan zal men nog duidelijker zijn, wat grooten zedelijken zegepral de konservatieve behaald hebben.

DE REPUBLIEKAANSCH MEERDERHEID.

De republikeanen beginnen reeds elkaer te tellen. De *Tempo* heeft berekend, dat van de 382 gekozen republikeanen, 105 gestaan hebben op radikale lijsten. Wij mogen dus de verdeeling doen en de samenstelling der Kamer als volgt bepalen :

202 konservativen.

277 opportunisten.

105 radikalen.

Andere berekening brengt het getal radikalen op 150. Nemen wij echter slechts het eerste cijfer, namelijk dat van degeuren, die in hunne kiesmanifest openlijk den naam van radikaal gevoerd hebben.

De daders zijn gekend, hunne namen liggen op ieders lippen.

Het zijn dezelfde mannen die wij aan het hoofd zullen prijken van al de betogeningen van de liberale partij.

Het liberalisme, dat synoniem is van ongeloof en straatblijdigheden, mag niet zijn zulke aanhangers te tellen; maar de eerlijke lieven, van hunnen kant, hebben wal voor eenne partij die voor het ongenoeks goede middelen meer heeft om aan hare leerstoelen de bovenhand te trachten te doen krijgen, dan het geweld.

— Men schrijft uit Gent, 19 october :

Te Zelzate werd maandag aan een meisje van onstreeks 15 jaren door een net gekleed heet op straat gevraagd, of zij eenen zin had, bij hem dienst te nemen. Hij had zegde hij, tussen Westdorp en Sas van Gent een hofstede gehad, en zochte een diensthoudre. Na bevestigd antwoord gingen beiden naar de moeder van 't meisje; na bekomen toestemming werden enige kleedertjes ingepakt, en vertrokken beiden. Later kreeg de moeder aanzuur en stelde de gendarmen te Sas van Gent met de zaak in kennis. Tot nu toe wet men niet, waarheen het meisje is gevoerd. De politie doet ieverig onderzoek.

— De gemeente Rumelange, in Luxemburg, is het tooneel geweest van een schrikkelijke gebeurtenis. De vrouw van den landbouwer J. Heister, was zondagmorgen zeer vroeg uitgegaan, om in de kerk van Asselborn mis te horen.

De man die met de 5 kinderen thuis was gehouden, want een mes en een hamer, nadere het leid waarin twee kleine meisjes van 8 en 10 jaren slapen en sneeuw beelden den hals af.

Een jongen van 6 jaar die dit zag, begon om te roepen, doch de moordenaar greep hem vast om hem hetzelfde lot te doen ondergaan. Het kind ontsnapte aan zijne handen en liep weg, maar werd door den vader ingehaald en terug in huis gesleurd.

Op zijn gesmeek liet hij hem echter weer vrij en ging op het bed liggen waar hij zich zelven den hals afsneed.

Men denkt dat de ongelukkige in eenen aanval van zieleloosheid gehandeld heeft.

UITENLAND.**Frankryk.****BLOEDIG GEVECHT.**

Een betrekkelijk belangrijke verschrikkelijke gevecht heeft zondag best. te Risquons-Tout, bij Tonning, tusschen twee Fransen en twee Vlamingen plaats gehad.

Er werd van kniebed-ijzers en messen gebruik gemaakt.

Zekere Taek bekwaam een geweldige slag, die zijn hoofdschedel verbijzette, en bovendien drie ogenwonden aan den hals.

Deshouders heeft drie messteken in den rug gekregen; zijn longen werden doorboord.

Beide gekwetsen bevinden zich in zeer wanhopige toestand.

Een der daders, A. Vanmoerbeghem, gehoort van Andenne, werd aangehouden. Deze weigert zijn makker, maar Belgie gehucht is te doen kennen.

ABONNEMENT.

Drie maal per week 6 francs per jaar.

Twee " " 5 " "

Een " " 4 " "

Een blad afzonderlijk 15 centiemen.

De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.

Aankondigingen 15 centiemen per drukregel.

Reclamen, vossen en andere artikelen vooraf van binnen in het blad; 1 fr. den drukregel.

Politiek overzicht.**BALLOTTEERINGEN IN FRANKRIJK.**

De volledige uitslag der ballotterijen van zondag is thans gekend. In het geheel, kiezingen en ballotterijen bijeengerekend, zijn er gekozen :

202 konservativen.

582 republikeanen.

Het is dien uitslag, dien wij moeten in het oog houden. De republikeanische Franse en Belgische bladen roepen triomf, omdat er bij de ballotterij van zondag slechts 26 konservatieve gekozen zijn tegen 552 republikeanen. Die cijfers betekenen niets, de konservatieve hebben hunnen grooten zegepral behaald op 4 oktober en daer enige zetels bezorgd.

OPPORTUNISTEN EN RADIKALEN.

Zij hebben er nog 26 genomen en die uitslag, al is hij op zichzelf genomen, niet schitterend, mag toch nog geroemd worden. Men weet dat bijna overal de republikeanen hunne krachten vereind hadden, zoodat opportunisten en radikalen arm aan arm naar de stembus getrokken zijn. Nu zal echter de verdeeling tussen opportunisten en radikalen moeten gedaan worden en dan zal men nog duidelijker zijn, wat grooten zedelijken zegepral de konservatieve behaald hebben.

DE REPUBLIEKAANSCH MEERDERHEID.

De republikeanen beginnen reeds elkaer te tellen. De *Tempo* heeft berekend, dat van de 382 gekozen republikeanen, 105 gestaan hebben op radikale lijsten. Wij mogen dus de verdeeling doen en de samenstelling der Kamer als volgt bepalen :

202 konservativen.

277 opportunisten.

105 radikalen.

Andere berekening brengt het getal radikalen op 150. Nemen wij echter slechts het eerste cijfer, namelijk dat van degeuren, die in hunne kiesmanifest openlijk den naam van radikaal gevoerd hebben.

De daders zijn gekend, hunne namen liggen op ieders lippen.

Het zijn dezelfde mannen die wij aan het hoofd zullen prijken van al de betogeningen van de liberale partij.

Het liberalisme, dat synoniem is van ongeloof en straatblijdigheden, mag niet zijn zulke aanhangsters te tellen; maar de eerlijke lieven, van hunnen kant, hebben wal voor eenne partij die voor het ongenoeks goede middelen meer heeft.

— *UITATHEN.* — De *Bussisch eskader* in zicht van het Piraeum gekomen is.

Op het oogenbliek zijn 55,000 reservisten onder wapens.

Kandie hat nu ook van zich spreken: de bestuurder heeft de wensch uitgedrukt van bij Griekenland vereenigd te worden.